

Ο ΒΥΡΩΝ.

Κατὰ τὸ Ἰταλικόν.

Ὁ Βύρων εἶναι ὁ Δάντης τῆς Εὐρώπης ἐξευγενισμένης.

Τὰ ἀλλεπάλληλα πάθη, ὅσα ταραττόνται ὑπὸ τῆς πληθῆος τῶν ἰδεῶν, ἡ γενικὴ ἐκπαίδευσις ἡ ἀποτελοῦσα τὴν ἰσότητά των κοινωνικῶν θέσεων, ἡ μοιράζουσα εἰς πάντας τὰ αὐτὰ δικαίωματα, ὁ ὀργασμὸς τέλος πάντων, ὅστις ταράσσει τὰ πνεύματα σήμερον, τὰ ἀναγκάζει νὰ ἀγρυπνώσι, νὰ φλέγωνται, νὰ κραταίωνται καὶ νὰ ἐμπνέωνται ἰδοὺ θέματα ποιήματος ἱεροῦ, ὡς ἐγράφη εἰς χρόνους ἄλλους ἡ Θεία τοῦ Δάντου *Κωμωδία*.

Ἐν τῷ θεματι τούτῳ ἔπρεπε νὰ γραφῇ ἡ ἀπόγνωσις καὶ ὁ σπαρχμὸς τῆς καρδίας, ὑπὸ ποιητικῶν καὶ ἀγρίων παθῶν τηκομένης, καὶ ὁ λόγος ὁ παλαιὸν ἀπὸ τῶν ἐρεϊπίων τῶν πάλαι ἰδεῶν. ἔπρεπε νὰ ψαλῇ τὸ πολὺ καὶ ὁ ζῆλος τῶν νέων φώτων, ἔπειτα δὲ ἡ ἀμφιβολία ἡ σκληρὰ, ἡ ἀνησυχία ἡ ἀνεξήγητος, τῆς ζωῆς ἡ τραχύτης, βασανίζομένης ὑπὸ μυρίων καὶ ἀλόγων διαιρέσεων, καὶ ἡ ἐκχαύνωσις τῆς ψυχῆς, ἥτις ἀπλήστως μὲν θηρεύουσα τὰς διαφόρους ἐντυπώσεις, οὐδαμοῦ δὲ ἀνάπαυσιν εὐρίσκουσα καὶ εὐδαιμονίαν, στρέφεται αἰφνης καθ' ἑαυτῆς ὡς γύψ, καὶ ἐξχρησιούται, σπαράσσεται, θανατώνεται. Ἄξια ἐπίσης γραφῆς ἦσαν, ἡ φλογερὰ σκέψις, ἥτις ὑπὸ κῶφως ὠριμάζουσα ἀναπτύσσεται, ἀλλὰ καταβάλλεται διὰ τὸ πρόωρον καὶ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ πνεύματος ἡ καρδία, ἥτις ὅσον καὶ ἂν ᾖ ἡνικανὴ, ὅσον καὶ ἂν αἰσθάνεται, δὲν δύναται νὰ θριαμβεύσῃ ἐν τῇ πάλῃ τῶν παλμῶν καὶ τῶν ἐντυπώσεων ἡ ταραχὴ, τὸ σχίσμα, τὸ αἶσχος, ὁ δισταγμὸς ὁ εὐήθης, ὁ φρυαγμὸς τῶν ἐρίδων, ἡ διαφθορά, ὁ καταδιωγμὸς, ἡ συκοφαντία, ὁ θάνατος. Ἰδοὺ ὑποθέσεις εὐρυτάτης καὶ ἀληθοῦς ποιήσεως, ἀποκαλύψεις τῆς ἐποχῆς, καὶ ἰδοὺ ὁ Βύρων ἄξιός καὶ τούτων καὶ ἐκείνης.

Ἐγενήθη ἐν Λονδίῳ 22 Ἰανουαρίου 1788. Παῖς ἐστὶ ἦτο χαῦνος, δεκαετὴς ἐκληρονόμησε τὸ κτῆμα Νεβστεάδ, καὶ ἡ καρδία του ἐπαυρῶθη ἐν ἀλαζονίᾳ, καὶ ἐχαυνώθη εἰς τὴν πολυτέλειαν. Ὁ τρυφερός νοῦς, ἄπειρος ἐστὶ καὶ ἀσυλλόγιστος, διαφθείρεται, ἀλαζονεύεται, πλάττει κόσμον ἰδανικόν συμφορὰ, ἐὰν δὲν ἐπενέρχεται, ἐὰν δὲν γνωρίσῃ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἄπιστος καὶ ἀποθαρρυνόμενος ἀφίεται εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τὴν φορὰν τῶν πραγμάτων, ὡσεὶ ζητῶν ἐν τῇ τύχῃ ὅ,τι πρῶτον δὲν εὔρεν ἐν τῇ τέχνῃ. Διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχὴ εἰς τὴν ἀγωγὴν τῶν παιδῶν δὲν πρέπει νὰ ἀκολουθῶμεν πάσας τὰς ἐπιθυμίας των, οὐδὲ νὰ τοὺς θωπεύωμεν ἀνοήτως, ἀλλὰ νὰ προπαρασκευάζωμεν τὴν ψυχὴν των εἰς πᾶσαν ἐνδεχομένην τύχης ἐναντιότητα, Εὐτέρ. Τόμ. Ζ'. φυλ. 38)

εἰς πᾶσαν συμφορὰν καὶ κακουχίαν, διότι οὕτω τὸ κακὸν ἀποβάλλει μικρότερον, αἱ πληγαὶ ἐλαφρότεραι.

Ὁ Βύρων ἠτθάνθη βραδύτερον μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς του τῆς ἡμαρτημένης ὁδοῦ τὰ ἀποτελέσματα.

Τὸ κτῆμα Νεβστεάδ ἦτο καταγώγιον ἀκολασιῶν, ὅπου ἐγίνοντο παίγνια σκανδαλώδη, πόσεις ἀπρεπέσταται καὶ ἀπάνθρωποι — ἀντὶ ποιητρίου μετεχειρίζοντο ἐν κρηνίον — καὶ ἄλλα ὄργια ἀπεχθῆ. Ἀλλ' ἡ ἀκόλαστος αὕτη ζωὴ δὲν διήρκεσε πολὺ ἡ ψυχὴ τοῦ Βύρωνος ἀφέθη εἰς πάθη εὐγενέστερα, ἀφιερῶθη εἰς τὴν ποίησιν. Δεκαπενταετὴς ἐστὶ ἐδημοσίευσεν τὰς *ᾠδὰς Ἀρέσεως*, πρῶτον τοῦ ἔργου καθ' οὗ ἐπετέθησαν, διὰ τῆς *Ἐπιθεωρήσεως τοῦ Ἐδιμβούργου*, ἐπικρίσεις λυσσώδεις καὶ πικρόταται. Αἱ *ᾠδαὶ Ἀρέσεως* δὲν ἦσαν λέξεις ἑμμετροί, οὔτε χαῦνοι συνδυασμοὶ ῥυθμῶν ἢ πεζῶς λόγος, ἐστιχουργημένος, ἀλλ' ἐμπνευσίς τις ἡρημητικῆ, ἀκράτητος τις χεῖμαρρος ἐνθουσιασμοῦ, πνευμάτι ὑπεράνθρωπον καὶ ἀσύνηθες. Καὶ κατ' ἀλήθειαν ἡ ποίησις, ἥτις δὲν σὲ συγκινεῖ, δὲν σὲ ταραττει, δὲν διεγείρει εἰς τὸ πνευμά σου πάθη, ἀναμνήσεις, ἐλπίδας, ἡ ποίησις, ἥτις δὲν σὲ ἐξάγει τῆς περικλειούσης σε σαρκός, καὶ δὲν σὲ περιβάλλει διὰ τῆς ζωῆς τῆς αὐτῆς δὲν εἶναι ποίησις, εἶναι φωνασκία, σύνθεσις μωρὰ, προσπᾶσθαι πνεύματος τετριμμένου, αὐθάδεια αἰσθήσεως ἱεροσύλου καὶ οὐδὲν ἄλλο.

Εἶδον οἱ ποταποὶ τὴν πτῆσιν, ἐφοβήθησαν, ἐντράπησαν, ἠθέλησαν νὰ κόψωσι τὰ πτερά του, καὶ ὁ Βύρων οὐ μόνον ἐν τῇ μνησθείσῃ ἐφημερίδι κατεδιώκετο, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Λόρδων. Καὶ τὰς θύρας τῆς παιδείας ἐκλείσκει πρὸ αὐτοῦ οἱ ἀρπάσαντες τὰς ἐδρας αὐτῆς, αὐτὸς δὲ καταβεβλημένος καὶ ἀγῶν, ἐζήτησε τῶν παθημάτων τὴν ἀπαλλαγὴν ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, καὶ κατέλιπε τὴν Ἀγγλίαν κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1809.

Ἐβελοντῆς λοιπὸν ἐξόριστος καὶ ὡσεὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ φεύγων,

..... μάλα πολλὰ

Πλάγχθη...

Πολλῶν δ' ἀνθρώπων εἶδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω.

Εἶδε τὴν Ἀνατολὴν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐμπνεύσεων τούτων ἔγραψε τὴν *Ζουλέκην*, τὸν *Πειρατὴν*, τὴν *Μνηστὴν* τῆς *Ἀβύδου*, τὸν *Γιαβούρην*, τὴν *Πολιορκίαν* τῆς *Κορίνθου* καὶ τὸ ἀριστοῦργημά του, τὸν *Σιλὸ Ἀρόλδον*.

Τὴν ἀπερισκεψίαν ἐν τούτοις τῆς φλογερᾶς νεότητος, διεδέχετο ἡ σέβησις, ὁ δὲ πλάνης τρόπος τῆς ζωῆς ἐβαρυνε τὴν ψυχὴν του, καὶ ἐνυμπεύθη ζητῶν εἰρήνην. Ἀλλ' ἀνὴρ τοιοῦτος ἀδύνατον νὰ ἀρέσκηται ἐπὶ πολὺ εἰς ζῶην θεαλωδὴ ἢ ἐρασίαν, ἄλλως τε καὶ ἡ σόζυγος ἦτο φύσεως ὀρημητικῆς, καὶ δὲν ἐγνώριζε νὰ συγχωρῇ τὴν πλάνην φαντασίας ἐξημεμένης, ἀνησυχίας, πασχούσης. Ἄετος ἐκεῖνος εἰς τὰς ιδέας του, ἐπέτα πρὸς αἰ-

θέρας ἀκρατήτου φαντασίας, ἐνῶ ἡ σύζυγος εἰρ-
πεν ὡς σκώληξ ἐπὶ τῆς ἰλῦος τῆς γῆς. Κατ' ἀ-
τυχίαν τῆς εὐφυΐας, δὲν τὴν ἐννοοῦσιν οἱ πλείστοι,
οἱ δὲ ποταποὶ τὴν χλευάζουσιν ἀδυνατοῦντες νὰ
φθάσῃσι μέχρι τῆς πτήσεώς της.

Ὁ Βύρων διεζεύχθη τὴν σύζυγον, ἀνεχώρησε
πάλιν, εἶδε τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Ἰταλίαν. Ἐδῶ ἔγρα-
ψε τὸν Μαρίνον Φαλιέρον καὶ τοὺς Δύο Φοσκάρεϊς,
τὴν Προφητείαν τοῦ Δάντου καὶ τοῦ Τάσσου τὰ
Παράπονα.

Πόσον ἔπειτα τὸν ἠγαπήσαμεν ἡμεῖς, πόσον
τὸν ἐθρηνήσαμεν καὶ τὸν θρηνοῦμεν — τοῦδέποτε θέ-
λομεν παύει θρηνοῦντες τὸν γειναῖον — ὅλος ὁ
κόσμος τὸ γνωρίζει, τὸ γνωρίζουσι καὶ οἱ συμπο-
λίται αὐτοῦ, ἂν καὶ διαφέρωσι σήμερον, ἐναντία
τοῦ μεγάλου ποιητοῦ φρονοῦντες καὶ πράττοντες.

Ἀπέστη εἰς Κύριον τὸ 1824, ἔτος ἐνδοξον ἀλλὰ
λυπηρόν. Ἀτυχὴς Ἑλλάς, ἦτο ὁ τελευταῖος στε-
ναγμός τοῦ γενναίου εὐεργέτου μας.

Ὡ καὶ ἂν ἔζη σήμερον!

Z.

ΤΟ ΔΥΤΙΚΟΝ ΑΓΙΑΣΜΑ.

Εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν δυτικῶν, ὑπάρχει ἐν Λε-
κάνῃ μαρμαρίνη ὕδωρ ἁγιασθὲν ἀπὸ τοὺς Φλάρους,
ὅπου οἱ πιστοὶ βρέχουσι δύο δακτύλους, καὶ ποιοῦ-
σι τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ὅταν εἰσερχῶνται καὶ
ὅταν ἀναχωρῶσιν.

Ἡ ὡραία τῆς δύσεως κόρη ἀναγκαιῶς σταματᾷ
εἰς τὴν λεκάνην ὀλίγας στιγμὰς, αἷτινες πολλὰ

καὶ εἶναι πολύτιμοι εἰς τὸν ἐραστὴν, ὅταν οὗτος
ἀδυνατῇ νὰ ἀποστείλῃ τὸ ἐν ἀγρυπνίαις καὶ στε-
ναγμοῖς ἡτοιμασμένον γραμματίον.

ΤΟ ΟΡΟΣ ΠΑΛΑΤΙΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΑΚΤΟΡΟΝ ΤΩΝ ΚΑΙΣΑΡΩΝ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ.

Τὸ Παλάτιον ὄρος, ὃν ἐν τῶν ἐπτὰ λόφων τῆς
Ῥώμης, φημίζεται περισσότερον αὐτῶν, διότι πέ-
ριξ αὐτοῦ ὁ Ῥωμύλος ἐθεμελίωσε τὴν πόλιν. Ἐχει
σχῆμα σχεδὸν τετράγωνον, καὶ περιτοιχίζεται
ὑπὸ τοῦ Τιβέρεως ποταμοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἐξ
λόφων. Ὅροι δὲ αὐτοῦ εἰσὶν τανῦν ἡ Παναγία ἡ
Σώζουσα, ἡ ἁγία Ἀναστασία, ἡ ἐσχατιὰ τοῦ Με-
γίστου Κίρκου καὶ ἡ Ἀψὶς τοῦ Μεγάλου Κωνσταν-
τίνου. Ὀνομάσθη Παλάτιον (α) ἐκ τῆς ὁμωνύμου
πόλεως ἢ ὁ Εὐάνδρος (β) ἠγείρεν ἐπ' αὐτοῦ εἰς
μνήμην τῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ πόλεως, Παλάτιον λε-
γομένης ἐξ οὗ κατήγετο. Τὸ Παλάτιον ἀνέκα-
θεν ὃν ἔδρα τῆς Ῥώμης, κατέστη τὸ κέντρον αὐ-
τῆς καὶ ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων, διότι ἐπ' αὐτοῦ
εἶχον οὗτοι τὴν οἰκίαν, ἣτις ἐλέγετο Ἀνάκτορον
τῶν Καيسάρων.

Ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς ὑπὸ τοῦ Ῥωμύλου θεμε-
λιώσεως τῆς πόλεως Ῥώμης περὶ τὸ Παλάτιον
ὄρος, ἄχρι τοῦ τέλους τῆς δημοκρατίας, ἠγέρθη-
σαν ἐπ' αὐτοῦ διάφοροι ναοὶ καὶ πολλαὶ οἰκίαι,
ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἀναφερόμεναι. Ἐπὶ
τοῦ ὄρους τούτου ὁ Ῥωμύλος εἶχε τὴν ἑαυτοῦ
οἰκίαν, καὶ ἴσως ἦν ἡ τοῦ Φαυστόλου, ἐν ᾗ ὅτε
Ῥωμύλος καὶ Ῥῆμος διήγαγον τὴν παιδικὴν ἡλι-
κίαν. Διὰ τοῦτο αὕτη κατ' ἔτος ἐπεσκευάζετο. Ὁ
Κικέρων, ὁ Κατιλίνας, ὁ Κράσσος καὶ πολλοὶ
ἄλλοι ἐπ' αὐτοῦ κατόκουν.

Ὁ Αὐγούστος εἶχεν ἐπ' αὐτοῦ δύο οἰκίας, ἐξ ὧν

(α) Ἄλλοι λέγουσιν ὅτι ἔσχε τὸ ὄνομα Παλά-
τιον ἐκ τοῦ Πάλλαρτος πάππου τοῦ Εὐάνδρου,
ἡ τῆς Παλαρτίας μητρὸς αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ ὄρους
τούτου κατοικησάσης, ἡ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐνταφια-
σθείσης θυγατρὸς αὐτοῦ Παλλαρτίας ἡ τοῦ υἱοῦ
Πάλλαρτος φορευθέντος ὑπὸ τοῦ Τούρπου, καὶ
ἐκεῖ ἐνταφιασθέντος ἡ τῆς Παλλαρτίας γυναικὸς
τοῦ Λατίνου, ἡ τέλος, ἀπὸ τῆς Πάλης Θεᾶς τῶν
ποιμένων. Πιθανώτερά ὅμως γνώμη ἐστὶν ἡ ἐν
τῷ κειμένῳ μνησθεῖσα ὑπὸ τοῦ συγγραφέως κυ-
ρίον Μ. Οὐάση (vasi).

(β) Ὁ Εὐάνδρος βασιλεὺς τῆς Ἀρκαδίας, πα-
ραιτήσας διὰ στάσιν τῶν λαῶν τὴν βασιλείαν,
ἀπῆλθε μετὰ τῆς μητρὸς εἰς Ἰταλίαν, εὐμενῶς
δὲ ὑποδεχθεὶς ὑπὸ τοῦ Φαύρου τοῦ Πίκου υἱοῦ τοῦ
Κρόνου βασιλεὺς τῶν Ἀβοριγέων, ἀρχηγῶν
τῆς Ἰταλίας λαῶν, κατόκησεν ἐν τῷ Παλατίῳ
καὶ μετὰ θάνατον κατελογίσθη ἐν τοῖς Θεοῖς,